I.

Charakteristika

1) ***Plavidlo je loď vnitrozemské plavby včetně malých plavidel a převozních lodí, plovoucích strojů (bagr, čerpadlo, elevátor, beranidlo, jeřáb, apod.) a námořních lodí*** [1]**.**

2) ***Malé plavidlo je plavidlo, jehož délka nepřesahuje 20 m. Za malé se nepovažuje plavidlo, které je určené nebo používané k vlečení, tlačení nebo vedení v bočně svázané sestavě jiných než malých plavidel, plovoucí stroj, převozní loď a plavidlo s obsaditelností nad 12 cestujících*** [2].

3) Požáry plavidel charakterizuje zejména:
   a) velký počet osob na osobních lodích (až 300 osob),
   b) velké množství převáženého nákladu u nákladních lodí, včetně průmyslových chemikálií, hnojiv a uhlí,
   c) možnost sesunutí nákladu při zvýšeném náklonu plavidla a tím porušení stability plavidla,
   d) místo zásahu může být nedostupné pro mobilní požární techniku a místo zásahu je dostupné zpravidla pomocí plavidel, *nebezpečí utonutí*,
   e) velký vliv meteorologických a hydrologických podmínek, *hašení požáru za silného větru, hašení požáru za silného mrazu, nebezpečí přehřátí, nebezpečí podchlazení a omrznutí*,
   f) velké množství hořlavých látek
      i) impregnované dřevo, plasty, guma, textil,
      ii) PHM (převážně automobilový benzín, případně motorová nafta) - přívěsné motory malých výkonů mají nádrž na PHM vestavěnou v těle motoru, jinak je nádrž umístěna poblíž motoru; plavidla s vestavěnými motory mají nádrž ve strojovně motoru, případně zabudovanou v trupu plavidla,
      iii) další hořlavé kapaliny pro vaření a osvětlení (líh, petrolej) nebo údržbu plavidla,
      iv) zkapalněný plyn (propan-butan) v tlakových láhvích, *nebezpečí výbuchu*,
   g) omezené a stísněné prostory, velké množství vestavěných ukládacích prostorů,
   h) skryté cesty šíření požáru,
   i) rozvod elektrického proudu, obvykle malého napětí (stejnosměrné napětí 12 V nebo 24 V), výjimečně střídavého napětí 230 V, někde i akumulátorovny *(nebezpečí úrazu elektrickým proudem)*,
   j) intenzivní hoření, *nebezpečí popálení*, rychlé šíření požáru, možnost přenesení požáru na další plavidla nebo objekty v těsné blízkosti,

[1] Čl. 1.01 písm. a) Řádu plavební bezpečnosti.
[2] Čl. 1.01 písm. d) Řádu plavební bezpečnosti.

k) nebezpečí přehoření vyvazovacích lan,

l) snížení mechanické pevnosti materiálu - stožárů, *nebezpečí zřícení konstrukcí,* popř. i potopení plavidla,

m) silné zakouření lodních prostorů, zejména podpalubí, obtížné odvětrání, *nebezpečí ztráty orientace, hašení požáru při silném zakouření* s využitím dýchacích přístrojů,

n) únik ropných látek, *havárie ohrožující vody, ropné havárie, ropné havárie - norné stěny.*

4) Možnost využití osobní a věcné pomoci. ***Vůdce plavidla, který je v blízkosti jiného plavidla nebo plovoucího tělesa postiženého nehodou, při níž jsou ohroženy osoby nebo hrozí-li vytvoření překážky v plavební dráze, je povinen poskytnout neodkladně pomoc, pokud tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného a neohrozí tím bezpečnost vlastního plavidla [3].***

II.

Úkoly a postup činnosti

5) Při přijetí zprávy o události je třeba zjistit také možnost příjezdu mobilní požární techniky, případně možnost spuštění záchranného plavidla na vodu, dále přítomnost dalších plavidel, schopných poskytnout účinnou pomoc. Je třeba zjistit také přibližný počet cestujících a členů posádky, informace o převáženém nákladu, možnost příjezdu mobilní požární techniky (hašení, čerpání, odtažení, stabilizace).

6) Při průzkumu je kromě obvyklých činností dále nutné zjistit:

a) rozsah požáru, způsob a směry jeho šíření a druh hořících materiálů nebo rozsah účinku mimořádné události, zejména ohrožení dalších plavidel a objektů, zakotvení plavidla apod.,

b) terénní a jiné podmínky významné pro použití požární techniky a věcných prostředků, zejména přístupové komunikace, únosnost a průchodnost terénu pro pohyb mobilní požární techniky, případně náhradní přístupové možnosti, možnost použití plavidla,

c) možnost využití vlastního hasicího systému a čerpadel plavidla,

d) vyhledávání osob, které se mohou nacházet ve vodě i ve větší vzdálenosti od plavidla,

e) možnost využití dalších plavidel pro zásah.

7) Zásah zaměřit na:

a) evakuaci a záchranu všech ohrožených osob, zvířat a cenného materiálu, rychlé nalezení ohniska požáru a použití vhodného druhu a množství hasiva s ohledem na efektivnost hašení požáru, možnosti jednotky a následné škody

i) hasivo z mobilní požární techniky – voda, tlaková voda, střední a těžká pěna,

ii) voda z hasicích systémů plavidla,

iii) hasicí přístroje – prášek, CO_2,

iv) útočný proud z přenosné stříkačky nebo plovoucího čerpadla,

b) zajištění schopnosti plavby a stability hořícího plavidla s ohledem na zatížení plavidla a použití vody jako hasiva - nasazení čerpadel na odčerpání vody (vestavěná, ponorná, plovoucí, využití čerpadel se sacími požárními hadicemi), nebezpečí vyplavení ropných látek z plavidla,

[3] Čl. 1.16 odst. 2. Řádu plavební bezpečnosti.

c) sledování pevnosti trupu hořícího plavidla s ohledem na tepelné namáhání, při destruktivním pronikání do plavidla, zatížení vodou,
d) odvětrání uzavřených prostorů, s možností vytvoření otvoru, natočení plavidla do vhodného směru,
e) zamezení šíření požáru na náklad, na další plavidla a objekty s využitím neomezeného zdroje vody pro hašení,
f) vyhledání a ochlazení tlakových lahví se zkapalněným plynem, případně jejich svrhnutí do vody,
g) odtažení hořícího plavidla na jiné místo kde
   i) jsou výhodnější podmínky pro zásah,
   ii) je sníženo nebo vyloučeno ohrožení osob, zvířat, cenného materiálu, ostatních plavidel a objektů,
   iii) by při jeho potopení nebyla vytvořena překážka v plavební dráze,
   iv) by při nebezpečí potopení došlo pouze k nasednutí plavidla, případně při potopení plavidla bylo možné jeho vyproštění,
h) odtažení ohrožených plavidel.

8) Při zásahu spolupracovat s majitelem nebo uživatelem plavidla, správcem přístavu, orgány Státní plavební správy, Policií ČR, vodoprávním úřadem a správcem vodního toku.

III.

Očekávané zvláštnosti

9) Při hašení požáru plavidel je nutno počítat s následujícími komplikacemi:
a) *záchrana osob* z vody,
b) neznámý počet osob,
c) nefunkčnost hasicího systému a čerpadel plavidla,
d) při zamrznutí hladiny je znemožněn přístup pomocí plavidel a ztíženo čerpání vody z volného zdroje,
e) velké množství plavidel vyvázaných s malými rozestupy i v několika řadách,
f) velké množství plavidel soustředěných na souši s malými rozestupy, *nebezpečí zřícení konstrukcí,* dominoefekt zřícených konstrukcí,
g) přenesení požáru na loděnici, popř. další objekty na břehu,
h) plavidla jsou používána k přespání, případně ubytování,
i) únik ropných látek, velké nádrže na PHM,
j) omezená možnost pro odtažení plavidel - možno využít malá plavidla nebo naviják MPT, příp. VYA, pozor na velké setrvačné síly a sílu proudu - možné stržení vozidla do vody,
k) samovolný pohyb plavidla.

P